

Een verkoper aan Petit Paris

Omer Vilain over de tijd van toen

Het einde van de bezetting

Bij toeval vielen er nog enkele foto's van vòòr 50 jaar in mijn handen. Het waren foto's van oorlogscollaborateurs die in uniform van de Zwarte Brigade hun tijdschrift „De Nationaal-Socialist” op straat aan de man wilden brengen.

Sommigen van hen waren gekende figuren, maar waren vreemden in eigen stad geworden. Wat vooral opviel was over het algemeene de arrogantie waarmee ze de gewone burgers aanspraken. Een student die een studie maakte over collaboratie uit de Tweede Wereldoorlog, vroeg mij wat bij de echte collaborateurs het meeste opviel. Ik moest niet lang denken. Mijn antwoord was: „Hun gebrek aan humor!” Ze waren zo wantrouwend dat al wie in hun omge-

ving luidop durfde lachen, onmiddellijk wantrouwig werd bekeken. Het was bij die mannen die steeds stoer wilden doen een vorm van achtervolgingswaan, want ze wisten dat ze in de minderheid waren en dat bij het verlies van de Duitsers ze de rekening konden betaald krijgen. En als ze zelf lachten was het meestal bij aanhoudingen, folteringen en spot met diegenen die achterbleven. Volgens mij is bij een diktatuur lachen en humor niet toegelaten.

Oostende telde steeds minder volk. Er waren een 7.000-tal mensen naar Engeland gevlucht en een goede 20.000 moesten bij bevel van de Duitse overheid in het begin van 1944 uit Oostende uitwijken. Oostende werd toen een dode

stad. Veel huizen waren gesloten, rolluiken bleven neergelaten en men vreesde voor het minste misdrijf, zoals het beluisteren van de Engelse radio, weggevoerd te worden. De mannen in hun zwarte uniform stonden eenzaam. De Duitse bezetter wilde zo min mogelijk contact met hen. Een Duitse officier zegde eens „Hun plaats is aan het oostelijk front, maar ze moeten hier geen jacht maken op hun eigen mensen”. Dit viel natuurlijk niet in goede aarde. In augustus '44 waren de meeste van de Zwarte Brigade verdwenen en bij de bevrijding van Oostende op 8 september '44 waren het meestal maar een paar hele kleine collaborateurs die achterbleven en voor de anderen de tol van 4 jaar frustratie moesten betalen.

(Omer Vilain)

„Koop de Nationaal Socialist !”